

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

A tanuló azonosító
matricája

FIGYELMESEN
RÁRAGASZTANI

MAG

MAGYAR NYELV
IRODALOM ÉS NYELV

DRŽAVNA MATURA ŠK. GOD. 2021./2022.

MAG.44.MA.R.K1.28

49503

A válaszadó lap kitöltésének módja:

A válaszadó lapon ejtett hibák javításának módja:

ÁLTALÁNOS UTASÍTÁSOK

Figyelmesen kövesse az utasításokat!

A vizsgaterem vezetőjének engedélye nélkül ne lapozzon, és ne fogjon hozzá a feladatok megoldásához!

Az azonosító matricát ragassza a borítékban található összes vizsgaanyagra!

A vizsga **80** percig tart.

Minden feladatcsoport előtt szerepel az adott feladatok megoldási útmutatója. Figyelmesen olvassa el az útmutatót!

Írjon olvashatóan. Az olvashatatlan válaszokra nulla (0) pont jár.

A válaszok megjelölésének és a hibák javításának módjára vonatkozó útmutató a vizsgakönyv 2. oldalán található. Hibajavításnál a helyesnek szánt választ erősítse meg a mellé írt monogramjával! **Teljes névvel (vezetéknévvel és keresztnévvel) aláírni tilos.**

A vizsgakönyv oldalaira írhat, de a válaszadó lapon X-szel kell bejelölnie a válaszokat.

Kizárólag fekete vagy kék tollal írhat.

A feladatok megoldása után ellenőrizze válaszait!

Sok sikert kívánunk!

A vizsgakönyvnek 28 oldala van, ebből 1 üres.

I-II. Irodalom és nyelv

Szöveggel/szövegrészlettel kapcsolatos irodalmi – nyelvi feladatsor

Eldöntendő típusú feladatok

A következő feladatokban csak **egy** helyes válasz van.

A válaszadó lapon a feladatok sorszáma mellett X-szel kell jelölni a négy közül a jónak tartott megoldást.

I. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget és válaszoljon az 1 – 10. kérdésekre!

Az 1. kérdés a mű egészére, a 2., 3., 4., 5., 6., 7. és a 8. kérdés magára a szövegre vonatkozik, a 9. és a 10. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Babits Mihály:

Esti kérdés

Midőn az est, e lágyan takaró
fekete, síma bársonytakaró,
melyet terít egy óriási dajka,
a féltett földet lassan eltakarja
s oly óvatossan, hogy minden fűszál
lágyleple alatt egyenessen áll
és nem kap a virágok szirma ráncot
s a hímes lepke kényes, dupla szárnyán
nem veszi a szivárványos zománcot
és úgy pihennek e lepelnek árnyán,
e könnyű, síma, bársonyos lepelnek,
hogy nem is érzik e lepelt tehernek:
olyankor bárhol járj a nagyvilágban,
vagy otthon ülhetsz barna, bús szobádban,
vagy kávéházban bámészan vigyázd,
hogy gyujtják sorban a napfényű gázt;
vagy fáradtan, domb oldalán, ebekkel
nézzed a lombon át a lusta holdat;
vagy országúton, melyet por lepelt el,
álmos kocsisod bóbiskolva hajthat;

vagy a hajónak ingó padlatán
szédülj, vagy a vonatnak pamlagán;
vagy idegen várost bolygván keresztül
állj meg a sarkokon csodálni restül
a távol utcák hosszú fonalát,
az utcalángok kettős vonalát;
vagy épp a vízi városban, a Riván,
hol lángot apróz matt opáltükör,
merengj a messze multba visszaríván,
melynek emléke édesen gyötör,
elmúlt korodba, mely miként a bűvös
lámpának képe van is már, de nincs is,
melynek emléke sohse lehet hűvös,
melynek emléke teher is, de kincs is:
ott emlékektől terhes fejedet
a márványföldnek elcsüggesztheted:
csupa szépség közt és gyönyörben járván
mégis csak arra fogsz gondolni gyáván:
ez a sok szépség mind mire való?
mégis csak arra fogsz gondolni árván:
minek a selymes víz, a tarka márvány?

minek az est, e szárnyas takaró?
miért a dombok és miért aombok
s a tenger, melybe nem vet magvető?
minek az árok, minek az apályok
s a felhők, e bús Danaida-lányok
s a nap, ez égő szizifuszi kő?

miért az emlékek, miért a multak?
miért a lámpák és miért a holdak?
miért a végét nem lelő idő?
vagy vedd példának a piciny fűszálat:
miért nő a fű, hogyha majd leszáradsz?
miért szárad le, hogyha újra nő?

1. Melyik stílusirányzatra jellemző a versben megfigyelhető indázó, füzérszerűen összekapcsolódó mondatszerkezet?

- A. szecesszió
- B. szimbolizmus
- C. impresszionizmus
- D. szentimentalizmus

(1 pont)

2. Mi motiválja a vers kérdésfeltevését?

- A. úti emlékek
- B. esztétikai tapasztalat
- C. a szerelem elvesztése
- D. a mulandóság gondolata

(1 pont)

3. Milyen metaforával ragadja meg az estét a vers?

- A. bús szoba
- B. óriási dajka
- C. matt opáltükör
- D. szárnyas takaró

(1 pont)

4. Hány szerkezeti egységre tagolható a szöveg?

- A. kettő
- B. három
- C. négy
- D. öt

(1 pont)

5. Milyen szerkesztési logika nyilvánul meg a második szerkezeti egységben?

- A. térben táguló
- B. térben szűkülő
- C. időben előrehaladó
- D. időben visszatekintő

(1 pont)

6. A Danaidák mítoszának mely motívuma kapcsolódik szorosan az *Esti kérdéshez*?

- A. a felejtés vágya
- B. a bűn és a bűnhődés
- C. az örökös ismétlődés
- D. az elnyomás elleni lázadás

(1 pont)

7. Mi **nem** jellemző a lírai én megszólalásmódjára a szövegben?

- A. háttérben maradás
- B. megszólító jelleg
- C. példabeszédszerűség
- D. mozgósító hangnem

(1 pont)

8. Mi a vers zárlatának meghatározó stilisztikai alakzata?

- A. költői kérdés
- B. soráthajlás
- C. felsorolás
- D. fokozás

(1 pont)

9. Milyen típusú mássalhangzók dominálnak a *lány leple alatt egyenessen áll* verssorban?

- A. zárhangok
- B. orrhangok
- C. pergő hangok
- D. folyékony hangok

(1 pont)

10. Mely szövegtípussal rokonítható a vers megszólalásmódja?

- A. szónoki beszéd
- B. párbeszéd
- C. elbeszélés
- D. monológ

(1 pont)

II. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget és válaszoljon a 11 – 20. kérdésekre!

A 11. kérdés a mű egészére, a 12., 13., 14., 15., 16., 17. és a 18. kérdés magára a szövegre vonatkozik, a 19. és a 20. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Voltaire:

Candide vagy az optimizmus

Tizenhetedik fejezet

Arról, hogyan érkezett meg Candide és Cacambo Eldorádóba,
s hogy milyen látnivalókban volt részük

[...]

Pár mérföldet eveztek, hol virágzó, hol sivatagos, hol sima, hol meredek partok között. A folyó egyre szélesebb lett; végül is egy iszonyatos sziklaívbe torkollott, mely szinte az égig emelkedett. A mi vakmerő utasaink bizony átengedték magukat e sziklatorok habjainak. Az itt összeszűkült folyó szörnyű robajjal és sebességgel ragadta őket túl a sziklaíven. Huszonnégy óra leteltével újra napvilágot láttak; de csónakjuk összetört, ahogy a szirtekhez ütődött; szikláról sziklára vánszorogtak legalább egy mérföld hosszát; végül is roppant horizontont bontakozott ki előttük, égbe nyúló hegyekkel körös-körül. Jól megművelt vidéket láttak, egyformán üdítőt a szemnek s gyümölcsözőt a szervezetnek; a hasznosság mindenütt keveredett a kellemetességgel; az utak telis-tele voltak, jobban mondva csak úgy ragyogtak vakító anyagból készült és szép formájú kocsikkal; mindegyikben szebbnél szebb hölgyek és férfiak ültek, s mindegyiket hatalmas, piros juhok húzták gyorsan, gyorsabban, mint a legsebesebb andalúziai, tetuani s méquinezi paripák. – No – mondta Candide –, ha jól látom, ez az ország többet ér Vesztfáliánál. Mindjárt az első falunál megállapodtak és megpihentek. A falu szélén néhány gyerek, aranybrokát rongyokban, holmi kavicsokkal játszadozott; a mi másik világból idetévedt utasaink azzal mulattak, hogy nézték őket; kavicsaik igen széles, kerek formájú kövek voltak, sárgák, zöldek, pirosak s igen erős fényűek. Az utasoknak kedvük támadt rá, hogy pár darabot felszedjenek; s az egyik lám arany volt, a másik rubin, a harmadik smaragd, s a legkisebb is beillett volna a mongol császár legszebb tróndíszének. – Ezek a gyerekek – így Cacambo – biztosan királyi hercegek, és csak azért játszhatnak ilyen drága kavicsokkal. De a falusi tanító épp akkor jött közéjük, hogy visszahajtsa őket az iskolába. – No lám – mondta rá Candide –, a királyi ház nevelője. A kis koldusok azonnal abbahagyták a játékot, s a földön hagyták a kavicsokat, valamint előbbi játékszereiket. Candide mindannyit felszedte, rohant velük a nevelőhöz, s alázatosan átnyújtotta őket, jelekkel adva értésére, hogy a királyi felségek ott felejtették a földön az aranyakat és az

ékköveket. A falusi tanító nevetve csapta őket földhöz, csodálkozva nézett bele Candide arcába egy pillanatra, aztán folytatta az útját.

[...]

Tizennyolcadik fejezet

Arról, hogy mit láttak Eldorádóban

[...]

Az aggastyán a két idegent kolibritollal párnázott díványfélén fogadta, s gyémántkupába öntetett különböző italokat; utána pedig ily szavakkal elégítette ki a kíváncsiságukat:

– Százhetvenkét éves vagyok, s boldogult apámtól tudom, aki lovászmester volt a királynál, mily különös forradalmakon esett át Peru az ő életében. Ez a királyság, ahol vagyunk, az inkák ősi hazája; elhagyták nagy oktanul, hogy meghódítsák a világ egy részét, míg aztán ők nem pusztultak el a spanyolok kezétől. Sokkal okosabbak voltak családjuk ama hercegei, akik szülőföldjükön maradtak: ők rendezték aztán el a nemzet beleegyezésével, hogy soha egy lakos sem hagyhatja el a mi kis országunkat; ily módon őrizzük meg ártatlanságunkat és boldogságunkat. A spanyolok hallottak harangozni valamit az országunkról, s elnevezték Eldorádónak; sőt akadt egy angol lovag, Sir Raleigh-nak nevezték, aki ezelőtt száz évvel a közelünkbe is eljutott; de mivel csupa szakadék és áthághatatlan szikla közt élünk, eddig még nem volt semmi bajunk az európai nemzetek mohóságával, bár ők, nem tudom, miért, bolondulnak a mi földünk saráért és kavicsáért, s megölnének bennünket mind, csak hogy a java az övék legyen.

[...]

Addig is bemutatták nekik Eldorádó fővárosát, az égbe nyúló középületeket, a sok ezer oszloppal ékesített piactereket, a tiszta vizű, rózsavizes és cukornádleves forrásokat, amelyek állandóan folynak a nyilvános tereken, míg a terek kövezete szegfűhöz és fahéjhoz hasonló illatokat áraszt. Candide szerette volna látni a törvényszéki palotát és a legfelsőbb bíróságot; mire azt a választ kapta, hogy olyan nincs, mert itt nem pereskednek. Kérdezte, vannak-e börtönök, s azt felelték neki, hogy nincsenek. Ami legjobban meglepte, s amiben leginkább gyönyörködött, az a tudományoknak szentelt palota látványa volt: látott egy óriás, kétezer lépés hosszú termet telis-tele matematikai és fizikai műszerekkel.

Miután így délután befutották a város egy ezredrészét, megint visszavezették őket a királyi palotába. Candide a király őfelsége, Cacambo és több hölgy között ült. A vacsora tüneményes volt, s őfelsége szelleme vakítóan szikrázott. Cacambo minden szójátékot megmagyarázott Candide-nak, de még így, fordításban is élvezetesekek maradtak. Candide sok mindenben ámult, de nem ezen a legkevésbé.

Gyergyai Albert fordítása

11. Melyik filozófus álláspontját kérdőjelezi meg a mű?

- A. David Hume
- B. Gottfried Wilhelm Leibniz
- C. Immanuel Kant
- D. John Locke

(1 pont)

12. Melyik kifejezéssel írható le a szövegrészlet helyszíne?

- A. utópia
- B. apátia
- C. aposztrophé
- D. antropomorf

(1 pont)

13. Melyik idézet utal az ország felvilágosult szemléletére?

- A. „a vacsora tüneményes volt”
- B. „roppant horizont bontakozott ki előttük”
- C. „átengedték magukat e sziklatorok habjainak”
- D. „a hasznosság mindenütt keveredett a kellemetességgel”

(1 pont)

14. Kitől értesülnek az utazók Eldorádó múltjáról?

- A. az aggastyántól
- B. a gyerekektől
- C. a tanítótól
- D. a királytól

(1 pont)

15. Melyik Eldorádó legpompásabb épülete?

- A. a börtön
- B. az országház
- C. a legfelsőbb bíróság
- D. a tudományok palotája

(1 pont)

16. Hogyan jellemzi a szöveg a felvilágosult uralkodót?

- A. szikrázó szellemű
- B. ragadozó hajlamú
- C. feltűnő szépségű
- D. aggastyánkorú

(1 pont)

17. Az alábbiak közül melyik körülmény utal arra, hogy Eldorádó az ott lakók szempontjából mégsem tökéletes hely?

- A. gyermekeik drágakövekkel játszanak
- B. sosem hagyhatják el az országot
- C. nem pereskednek egymással
- D. megmaradtak az ősi földön

(1 pont)

18. Ki hozza a fontos döntéseket Eldorádóban?

- A. a király
- B. a tanítók
- C. a nemzet
- D. az aggastyánok

(1 pont)

19. Miért érdeklődnek az európaiak Eldorádó sara és kavicsa iránt?

- A. mert az európai természettudósok gyűjtik őket
- B. mert azok valójában aranyrögök és drágakövek
- C. mert jó építőanyag lehet belőlük
- D. mert kellemes az illatuk

(1 pont)

20. A csónakjuk összetört, ahogy a szirtekhez ütődött összetett mondatban milyen kötőszó az ahogy?

- A. állapothatározói
- B. módhatározói
- C. időhatározói
- D. okhatározói

(1 pont)

III. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget és válaszoljon a 21 – 30. kérdésekre!

A 21. és a 22. kérdés a mű egészére, a 23., 24., 25., 26. és a 27. kérdés magára a szövegre vonatkozik, a 28., 29. és a 30. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Madách Imre:

Az ember tragédiája

Második szín

A paradicsomban. Középen a tudás és az örök élet fái. Ádám és Éva jönnek, különféle állatok szelíd bizalommal környezik őket. Az ég nyílt kapuján dics (glória) sugárzik elő, s angyali karok halk harmóniája hallik. Verőfényes nap

[...]

ÁDÁM

Szomjúzom, Éva, nézd, mi csábosan
Néz e gyümölcs ránk.

ÉVA

Majd szakítok egyet.

AZ ÚR SZAVA

Megállj, megállj, egész földet neked
Adám, csak e két fát kerüld, kerüld,
Más szellem óvja csábgyümölcseit,
S halállal hal meg, aki élvezi. –
Amott piroslik a szőlőgerezd,
Ott enyhe árnyék kínál nyugalommal,
Ragyogó délnek tikkasztó hevében.

[...]

Nagy szélroham, Lucifer a lombok közt megjelenik

[...]

LUCIFER

Mit késem ennyit? Fel munkára, fel,
Megesküvém vesztőkre, veszniök kell.
S kétkedve állok mégis újra meg,
Nem küzdök-e hiába a tudás,
A nagyravágyás csábos fegyverével

Őellenek, kik közt mint menhely áll,
Mely lankadástól óvja szívöket,
Emelve a bukót: ez érzélem.
De mit töprengék. Az nyer, aki mer.

Új szélroham. Lucifer a megrettenő emberpár előtt megjelenik. A dics elborul. Lucifer kacag
[...]

ÉGI KAR

Jaj neked, világ,
Az ős tagadás kisért.

AZ ÚR SZAVA

Ember, vigyázz!
[...]

ÁDÁM

Ki vagy tehát te?
Hisz olyannak tűnsz fel, mint mi vagyunk.
[...]

LUCIFER

Igen, erősek közt a legerősebb,
Ki ottan álltam az Úr trónja mellett,
S legszebb dicséből osztályom kijárt.

ÁDÁM

Mért nem maradtál hát a fényes égben,
E porvilágra mért jöttél közénk?

LUCIFER

Megúntam ott a második helyet,
Az egyhangú, szabályos életet,
Éretlen gyermek-hangu égi kart,
Mely mindég dícsér, rossznak mit se tart.
Küzdést kívánok, diszharmóniát,
Mely új erőt szül, új világot ad,
Hol a lélek magában nagy lehet,
Hová, ki bátor, az velem jöhet.

ÁDÁM

Megmondta Isten, hogy büntetni fog,
Ha más utat választunk, mint kitűzött.

ÉVA

Miért büntetne? – Hisz, ha az utat
Kitűzte, melyen hogy menjünk, kívánja,
Együttal olyanná is alkotott,
Hogy vétkes hajlam másfelé ne vonjon.
Vagy mért állított mély örvény fölé,
Szédelő fejjel, kárhozatra szánva. –
Ha meg a bűn szintén tervében áll,
Mint a vihar verőfényes napok közt,
Ki mondja azt vétkesbnek, mert zajong,
Mint ezt, mivel éltetve melegít?

LUCIFER

Lám, megjelent az első bölcselő! –
Nagy sor jövend utánad, szép hugom,
Mely milljó úton ezt vitatja újra – – –
A tébolydába téved sok közülök,
Sok visszaretten, révbe egy sem ér.
Hát hagyjatok fel az okoskodással,
Minden dolognak oly sok színe van,
Hogy aki mindazt végigészleli,
Kevesbet tud, mint első pillanatra,
S határozatra jöni rá nem ér.
A tett halála az okoskodás. –

ÉVA

Én hát szakítok egyet a gyümölcsből.
[...]

21. A *Biblia* mely része adja a keretszínek közegét?

- A. a *Példabeszédek* könyve
- B. a *Jelenések* könyve
- C. a *Teremtés* könyve
- D. a *Próféták* könyve

(1 pont)

22. Hány keretszíne van a műnek?

- A. kettő
- B. három
- C. négy
- D. öt

(1 pont)

23. Melyik szöveggel teremt intertextuális kapcsolatot a műben a *halállal hal* kifejezés?

- A. *Halotti beszéd és könyörgés*
- B. *Ómagyar Mária-siralom*
- C. *Szent László-ének*
- D. *Margit-legenda*

(1 pont)

24. Miért habozik Lucifer rosszra csábítani az emberpárt az idézett részletben?

- A. retteg Isten haragjától
- B. lenyűgözi az emberi szellem
- C. megesik a szíve a halandókon
- D. meghátrál az emberi érzelmektől

(1 pont)

25. Milyen szintagmával írja le a szöveg Lucifer alakját?

- A. „ős tagadás”
- B. „mély örvény”
- C. „enyhe árnyék”
- D. „csábos fegyver”

(1 pont)

26. Mi a Lucifer által vágyott diszharmónia funkciója?

- A. a tettek akadálya
- B. az ember elrettentője
- C. a beteljesülés feltétele
- D. a megújulás ösztönzője

(1 pont)

27. Hogyan érvel Éva a tiltott gyümölcs leszakítása mellett?

- A. a bűn elkövetése Isten tervének része
- B. Isten teremtménye képtelen a bűnre
- C. Isten megkegyelmez a bűnösöknek
- D. a tudásszomj nem lehet bűn

(1 pont)

28. Az alábbi szavak közül melyikben **nincs** jel típusú toldalék?

- A. fegyverével
- B. lankadástól
- C. kevesbet
- D. neked

(1 pont)

29. Milyen típusú alárendelő összetett mondat a *Megmondta Isten, hogy büntetni fog?*

- A. alanyi
- B. tárgyi
- C. állítmányi
- D. módhatározói

(1 pont)

30. A felsoroltak közül milyen nyelvtani kategóriát fejez ki a *megesküvém* igealak?

- A. múlt idő
- B. jelen idő
- C. felszólító mód
- D. feltételes mód

(1 pont)

IV. szöveg

Olvassa el figyelmesen a szöveget és válaszoljon a 31 – 40. kérdésekre!

A 31. és a 32. kérdés a mű egészére, a 33., 34., 35., 36. és a 37. kérdés magára a szövegre vonatkozik, a 38., 39. és a 40. kérdés pedig nyelvtani jellegű.

Móricz Zsigmond:

Barbárok (részlet)

– Hát csak menjen kend. Itt is elmaradhat. Vagyunk emberek. Itt is elmaradhat egy napot.

– Dunántúlra mondta?

– Dunántúlra.

– Hát akkor elmegyek utána a Dunántúlra.

– Csak mindig napszállat felé.

– Majd megkérdezem.

Evvel az asszony felállt, megrázta a vállán a batyúját, aztán biccentett egy kicsit s elment.

A juhászok soká néztek utána. Ettek, ittak. Bort a csobolyóból. Azután felkeltek, s a nyáj után néztek.

Az asszony pedig ment, ment, elment. Elveszett a nagy pusztán. A nap egyre feljebb hágott az égen, s nézte, ahogy a fekete asszony vászonfehérben tovább ballagott a pusztán. Az pedig csak ment, csak ment. Haza se nézett, csak elment, addig ment, addig ment, míg a puszta el nem nyelte. Addig ment, addig ment, míg el nem érte a Dunát. Azon is átalment, ladikos embert lelt, az áttette. És ment.

Ment, amerre hallotta, hogy juhászok szoktak legeltetni.

Ment az egész nyáron, ment, amíg csak a hó le nem esett, minden földet bejárta, minden nyáját megkeresett, minden juhással leült s megkérdezte, ilyen meg ilyen derék kis hallgatag embert a háromszáz juhával.

Téllére hazament a falujába.

[...]

Tavaszi nyíltával nem bírt maradni tovább. Volt a pulinak egy fia, az is olyan okos kis fekete kutya volt, azt mondta neki: – Gyere puji, keressük meg a gazdád nyomát.

Ment újra a pusztára. Vitt magával, amit a hátán vihetett, s kigyalogolt, ahol tavaly hagyta volt a gazdát.

Rátalált a nagy körtefára megint. Letanyázott, mintha ott akarta volna eltölteni a nyarat.

Ott is volt két hétig, háromig, nem számolta. A kutyát őrizte. Mikor elfogyott az elesége, megint hazament, s aztán újra megpakolta magát és kiment. Ki a nagy pusztába, ahol már más juhász terelte a nyáját.

Teltek a meleg napok, az esős napok. De ő nem tudott elszakadni a helytől, csak téblábolt a nagy merevenben.

Egyszer augusztusban a puli valamit talált. Egy kalapot hozott. – Az uramé, – mondta az asszony – hol vetted puji?

A kutya elvezette.

Egy kicsi, sima homokban kotort a kutya. Dühösen vakogva, csahintva, vicsorgatva. Kapart.

Aztán egy kezet kapart ki.

Az asszony a tíz körmével esett neki a homoknak s nemsokára ott volt előtte az ura. Megrothadva, megundokodva. A nyakán volt a rézveretes szíj.

31. Az alábbi jelzők közül melyik **nem** jellemző a pásztori életre a mű által megjelenített világban?

- A. szerény
- B. magányos
- C. bárdolatlan
- D. veszélytelen

(1 pont)

32. Milyen céllal gyilkolják meg a rézveretes szíj tulajdonosát a novella első részében?

- A. hogy megszerezzék a szíját
- B. hogy megszerezzék a nyáját
- C. hogy megszerezzék a legelőjét
- D. hogy megszerezzék a feleségét

(1 pont)

33. Mire következtet az asszony a pásztoroktól kapott információk alapján?

- A. arra, hogy az ura még él
- B. arra, hogy az ura már halott
- C. arra, hogy a pásztorok az ura barátai voltak
- D. arra, hogy a pásztorok a Dunántúlról érkeztek

(1 pont)

34. Mihez képest tekinthető ellentmondásosnak az aláhúzott mondat tartalma?

„Hát csak menjen kend. Itt is elmaradhat. Vagyunk emberek. Itt is elmaradhat egy napot.”

- A. a pásztorok külsejéhez
- B. a pásztorok beszédéhez
- C. a pásztorok cselekedetéhez
- D. a pásztorok foglalkozásához

(1 pont)

35. Mit jelent a körtefa az asszony számára az idézett részlet alapján?

- A. szomorúságot
- B. megnyugvást
- C. megaláztatást
- D. reményt

(1 pont)

36. Az idézett szövegrészletben mely mozzanat hoz fordulatot a cselekményben?

- A. a pásztorok félrevezetik az asszonyt
- B. az asszony letelepszik a körtefánál
- C. a kutya megtalálja a kalapot
- D. az asszony hazamegy

(1 pont)

37. Melyik műfaj retorikai sajátosságai jelennek meg az idézett részlet elbeszélésmódjában?

- A. napló
- B. vádirat
- C. ballada
- D. népmese

(1 pont)

38. Melyik mondatrész **nem** hiányzik a *Csak mindig napszállat felé* mondatból?

- A. határozó
- B. állítmány
- C. alany
- D. jelző

(1 pont)

39. Milyen stílusrétegbe tartozik a kend szó?

- A. köznyelvi
- B. régies
- C. durva
- D. szleng

(1 pont)

40. Mit jelent a *napszállat* szó?

- A.** dél
- B.** kelet
- C.** észak
- D.** nyugat

(1 pont)

I. Irodalom

Szöveghez nem kapcsolódó irodalmi műveltségi feladatsor

Eldöntendő típusú feladatok

A következő feladatokban csak **egy** helyes válasz van.

A válaszadó lapon a feladatok sorszáma mellett X-szel kell jelölni a négy közül a jónak tartott megoldást.

41. Milyen stilisztikai alakzatot alkot a *féltett földet* szókapcsolat?

- A. megszemélyesítés
- B. szinesztézia
- C. alliteráció
- D. oximoron

(1 pont)

42. Melyik műfaji kategóriába sorolható a *Don Quijote* az alábbiak közül?

- A. tézisregény
- B. lovagregény
- C. fejlődésregény
- D. nevelési regény

(1 pont)

43. Az alábbiak közül melyik szállóige az, amelyik **nem** *Az ember tragédiájából* származik?

- A. „a cél halál, az élet küzdelem”
- B. „a tett halála az okoskodás”
- C. „ember embernek farkasa”
- D. „a bizonytalanság a pokol”

(1 pont)

44. Milyen világnézetre utal az *Az ember tragédiájából* származó *a gép forog, az alkotó pihen* szövegrészlet?

- A. teista
- B. deista
- C. ateista
- D. panteista

(1 pont)

45. Melyik társadalmi réteget ábrázolja Móricz a *Barbárok* és a *Tragédia* című műveiben?

- A. kisnemességet
- B. jobbágyságot
- C. parasztságot
- D. polgárságot

(1 pont)

46. Kit szólít meg a beszélő József Attila *Kései sirató* című költeményében?

- A. az anyját
- B. a kedvesét
- C. az árnyékát
- D. a gyermekét

(1 pont)

47. Mi az *Isteni színjáték* műfaja?

- A. tragédia
- B. drámai költemény
- C. ballada
- D. elbeszélő költemény

(1 pont)

48. A felsoroltak közül a szereplőválasztás szempontjából melyik szerző tekinthető Móricz Zsigmond elődjének?

- A. Jókai Mór
- B. Mikszáth Kálmán
- C. Mészöly Miklós
- D. Örkény István

(1 pont)

49. Milyen nyelven íródott az *Ószövetség*?

- A. akkád
- B. görög
- C. héber
- D. latin

(1 pont)

50. Homérosz *Odüsszeia* című eposzában ki **nem** látja el tanáccsal Odüsszeuszt alvilági kalandja során?

- A. Télemakhosz
- B. Agamemnón
- C. Akhilleusz
- D. Teiresziász

(1 pont)

51. Mi a *Halotti beszéd és könyörgés* jelentősége a magyar nyelvű írásbeliség szempontjából?

- A. az első magyar szórványemlék
- B. az első magyar szövegemlék
- C. az első magyar nyelvemlék
- D. az első magyar vers

(1 pont)

52. Kinek a nevéhez fűződik a novella műfajának megteremtése?

- A. Dante Alighieri
- B. Francesco Petrarca
- C. Giovanni Boccaccio
- D. Ludovico Ariosto

(1 pont)

53. Milyen szóképet alkot az alábbi mondat aláhúzott szókapcsolata: „Hangja lágy és szomorú, a szívekig hat, mint a zene”?

- A. hasonlat
- B. allegória
- C. szinesztézia
- D. szinekdoché

(1 pont)

54. Melyik műből származik az alábbi részlet?

„Pedig bolond a jámbor, mert ott az otthonok
fölött régóta már csak a perzselt szél forog,
hanyattfeküdt a házfal, eltört a szilvafa,
és félelemtől bolyhos a honni éjszaka.”

- A. Ady Endre: *Kocsi-út az éjszakában*
- B. Arany János: *Tetemre hívás*
- C. József Attila: *Kései sírató*
- D. Radnóti Miklós: *Erőltetett menet*

(1 pont)

55. Ki zenésítette meg a *Himnusz*t?

- A. Bartók Béla
- B. Egressy Béni
- C. Erkel Ferenc
- D. Kodály Zoltán

(1 pont)

II. Nyelvtan

Szöveghez nem kapcsolódó nyelvi feladatsor

Eldöntendő típusú feladatok

A következő feladatokban csak **egy** helyes válasz van.

A válaszadó lapon a feladatok sorszáma mellett X-szel kell jelölni a négy közül a jónak tartott megoldást.

56. Milyen típusú mellérendelő összetett mondatok kötőszava a *pedig*?

- A. a következtetőnek
- B. a kapcsolatosnak
- C. az ellentétesnek
- D. a magyarázóknak

(1 pont)

57. Az alábbi szavak közül melyik keletkezett ikerítéssel?

- A. telis-tele
- B. jön-megy
- C. izeg-mozog
- D. unos-untalan

(1 pont)

58. Melyik szóban van helyesírási hiba az alábbiak közül?

- A. Föld
- B. Kínai
- C. március
- D. karácsony

(1 pont)

59. A felsorolt szavak melyike **nem** lehet többszófajú?

- A. pár
- B. nap
- C. hát
- D. ég

(1 pont)

60. Az alábbi formák közül melyik **nem** valós szóalak?

- A. bennük
- B. bennetek
- C. bennüket
- D. benneteket

(1 pont)

Üres oldal